

highlights uit het document mantelzorg vragen en antwoorden.

Wat is mantelzorg?

Mantelzorg wordt geleverd door iemand uit de familie-, vrienden- of kennissenkring.

De informele zorg of ondersteuning die een mantelzorger biedt, overstijgt de hulp die je normaal mag verwachten binnen een huishouden.

Mantelzorg kan intensief en langdurig zijn. De relatie die een mantelzorger met iemand heeft, vaak de bloedband of naaste familiebetrekking, maakt dat iemand gaat mantelzorgen.

Een gevoel van emotionele verplichting vormt een belangrijke motivatie tot het geven van de mantelzorg, maar ook speelt de voldoening van het zorgen voor de naaste een rol.

In de Wmo 2015 wordt mantelzorg gedefinieerd als 'hulp als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep'.

Bijlage II bij het Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor) voegt aan deze definitie toe dat het gaat om *intensieve zorg of ondersteuning* en

de mantelzorgrelatie *kan* worden aangetoond met *een verklaring van een huisarts, wijkverpleegkundige of andere door de gemeente aangewezen sociaal-medische adviseur*.

(zie: <https://rechtspraakbestuursrecht.nl/artikel-3-bijlage-ii-bor/>)

Wat is een mantelzorgwoning?

Van een mantelzorgwoning spreken we als een zorgvrager bij de mantelzorger gaat wonen of andersom en hiervoor een aan- of bijgebouw bij de woning van de mantelzorger geschikt wordt gemaakt, een tijdelijke mantelzorgunit aan de woning wordt gekoppeld, dan wel een aparte woning of woonunit op het erf van de mantelzorger wordt gerealiseerd. Het Besluit omgevingsrecht gaat ervan uit dat een mantelzorgwoning bedoeld is voor de huisvesting van een huishouden van maximaal twee personen van wie tenminste één persoon zorg verleent aan of ontvangt van een bewoner van de hoofdwoning.

Er zijn vijf verschillende situaties waarin een mantelzorgwoning in of bij een woning kan worden gerealiseerd:

1. Een bestaand gedeelte van of een bijgebouw bij het huis van de mantelzorger of de verzorgde wordt geschikt gemaakt voor bewoning (bijvoorbeeld een garage of een tuinhuis).
2. Ten behoeve van de verzorging wordt tijdelijk (voor de duur van de mantelzorgrelatie) een zorgunit aan de woning van de mantelzorger of verzorgde geplaatst met daarin een slaap- en/of een badkamer.
3. Ten behoeve van het verlenen van mantelzorg wordt tijdelijk (voor de duur van de mantelzorgrelatie) een zelfstandige mantelzorgwoning (eigen ingang, woon/slaapkamer, sanitair en keuken) op het erf bij het huis van de mantelzorger of de verzorgde geplaatst.
4. Het huis van de mantelzorger of verzorgde wordt voorzien van een permanente aanbouw die onderdeel uitmaakt van het hoofdgebouw, waarin de verzorgde of de mantelzorger wordt gehuisvest;
5. Bij het huis van de mantelzorger of verzorgde wordt voor de huisvesting van de verzorgde of mantelzorger een permanent bijgebouw gerealiseerd, dat geen onderdeel uitmaakt van het hoofdgebouw.

Waarom faciliteren gemeenten mantelzorgwoningen?

Mensen willen steeds langer thuis blijven wonen, eigen regie houden en niet eenzaam zijn.

In de Wmo 2015 worden gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen met een beperking bij de zelfredzaamheid of participatie.

De Wmo 2015 beoogt samenhangende zorg en ondersteuning in buurten, wijken en dorpen te bevorderen en een goede ondersteuning van mensen in de eigen leefomgeving mogelijk te maken.

Is er een omgevingsvergunning nodig voor een mantelzorgwoning?

Toetsen of een vergunning nodig is:

<https://www.omgevingsloket.nl/>

Het is onder voorwaarden mogelijk om vergunningvrij een mantelzorgwoning te bouwen bij een bestaande woning.

Om vergunningvrij een mantelzorgwoning te mogen bouwen, moet voldaan worden aan de regels die in het bijlage II bij het Bor zijn gesteld voor bijbehorende bouwwerken.

Bij een 'bijbehorend bouwwerk' gaat het om een bouwwerk dat 'functioneel verbonden' is met het hoofdgebouw.

Voor mantelzorgwoningen die bij een woning worden gebouwd is bepaald dat deze per definitie beschouwd worden als 'functioneel verbonden'.

Het bijbehorend bouwwerk mag aan de achterzijde van de bestaande woning vast worden gebouwd of als apart bouwwerk in de achtertuin.

De maximaal toelaatbare oppervlakte aan bijbehorende bouwwerken bij een hoofdgebouw is afhankelijk van de oppervlakte van het achtererf.

Het bebouwingsgebied is het achtererfgebied plus eerdere uitbreidingen en aanbouwen bij het hoofdgebouw.

Op grotere erven is vergunningsvrij meer toegestaan.

- Bij een bebouwingsgebied tot 100 m² geldt een maximum van 50% van het bebouwingsgebied;
- Bedraagt het bebouwingsgebied 100 tot 300 m² is het maximum 50 m², vermeerderd met 20% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 100 m²
- In geval van een bebouwingsgebied groter dan 300 m² is het maximum 90 m², vermeerderd met 10% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 300 m², tot een maximum van in totaal 150 m²
- Voor een mantelzorgvoorziening in het buitengebied (buiten bebouwde kom) zijn de mogelijkheden nog iets ruimer. Als voorwaarde geldt dan wel dat het gaat om een bijbehorend bouwwerk dat geheel of in delen kan worden verplaatst (woonunit, woonwagen of andersoortig verplaatsbaar gebouw)

Adres en huisnummer:

Als een mantelzorgwoning functioneel zelfstandig is te gebruiken als woonruimte en een eigen toegang heeft die van binnen en buiten afsluitbaar is, is de gemeente verplicht de mantelzorgwoning een adres en huisnummer toe te kennen.

Als er geen sprake is van een verblijfsobject, mag de gemeente juist geen adres toekennen. Er wordt dus niet gekeken naar de bewoner, maar naar het verblijfsobject zelf.

Kadastrale splitsing is niet van belang bij het toekennen van een huisnummer.

Burenrecht:

Hinder kan bestaan uit geluidsoverlast, trillingen, stank, rook, het onthouden van licht of lucht of het ontnemen van steun (art. 5:37 BW). Bij plaatsing van een mantelzorgwoning in een te kleine tuin, kan strijdigheid met het burenrecht ontstaan. De buren kunnen in dat geval een civielrechtelijke procedure aanspannen en eisen dat de mantelzorgwoning wordt verwijderd dan wel een schadevergoeding eisen. Het Burgerlijk Wetboek bepaalt de bevoegdheden en verplichtingen van eigenaren van naburige erven. De belangrijkste bepalingen zijn dat men geen hinder mag veroorzaken.